

De Digitale Snelweg

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 49

Peter Meijer

Gewijzigde en nieuwe websites van vogelwerkgroepen Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe heeft een eigen domein: <http://www.vbwnoordveluwe.nl>. Steeds meer vogelwerkgroepen vinden het passen in hun pr-beleid een eigen domein te nemen, want zoveel kost dat niet meer per jaar. Gemakkelijk is het wel, want als je de domeinnaam niet weet, dan kun je via een zoekmachine toch op een website komen.

Het bericht over het nieuwe domein werd vergezeld van de oproep de 'nieuwe fotopagina' te bezoeken (<http://home.zonnet.nl/vbw-noordveluwe2004/pagina24.html>). Een bezoek aan deze fotopagina's is zeer de moeite waard. De drinkende Appelvink zou van mij opgenomen mogen worden in de Vogelkalender van 2006.

De website van de Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe.

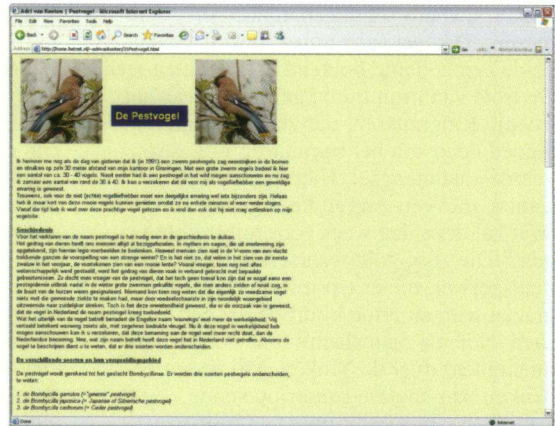
Drinkende Appelvink.

Foto: Wim Janszen.

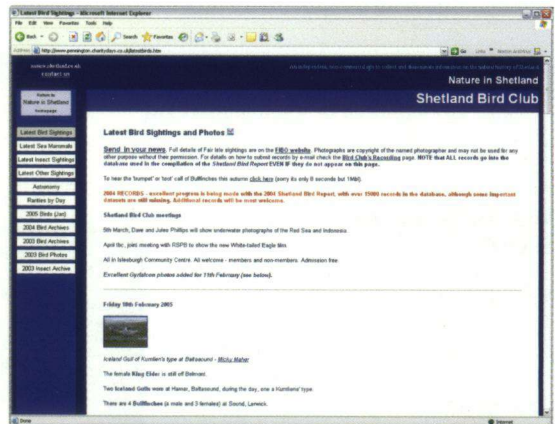
Pestvogels jagen op muggen

Norman van Swelm zag op 8 december 2004 Pestvogels op muggen jagen. De waarneming werd gedaan bij de groep Pestvogels van het Haagse Segbroekplantsoen. De groep van ongeveer veertig vogels kwam weliswaar regelmatig bessen eten, maar het grootste deel van de middag vlogen de vogels verspreid rond de boomkruinen en ze vingden daar muggen op de wijze van een vliegenvanger. Deze prooien werden ook van de takken afgepikt. Op sommige momenten was de groep geheel uiteengevallen en waren overal individuele vogels op jacht. De maximumtemperatuur was 9° C. Norman schrijft: 'Hoewel muggen 's winters niet zeldzaam zijn, heb ik nog nooit Pestvogels in Nederland insecten zien vangen. Iemand anders wel? Het is bekend dat Pestvogels 's zomers voornamelijk insecten en dan vooral muggen eten. Dat ze dat bij gelegenheid ook 's winters kunnen doen bleek mij deze middag'.

Bob Woets uit Wieringerwerf bevestigt dat hij Pestvogels had zien jagen op muggen. De Pestvogels zaten eind oktober 2004 in Den Oever. Ook Leo Boon meldt dat hij bij de Haakbekken van Groningen enkele Pestvogels zag. 'De dag dat ik hier was, zaten er drie die zowel bessen als muggen aten. Dit deden ze hier ook op de opvallende wijze van een vliegenvanger. Boven in bomen van ongeveer 10 m hoog vlogen zij (nog hoger) de lucht in om vervolgens op dezelfde of andere plek terug te komen. Het is mij nog nooit opgevallen. Ondanks het feit dat deze wijk volstaat met besdraagende struiken en bomen, deden zij dit ook. Het was nog koud ook. Beneden welke temperatuur verdwijnen muggen? Vanwaar nu deze opvallende manier van foerageren? Zijn dit soort waarnemingen ook bekend uit voorgaande jaren?' Gerard Troost zag hetzelfde in Zeeland. Hij schrijft: 'Anderhalve week geleden zag ik één van de Pestvogels van Dauwendale ook als

Een pagina van de vogelwebsite van Adri van Kooten, waarop aandacht wordt besteed aan de Pestvogel.

Op de website van de Shetland Bird Club kan men onder andere terecht voor het geluid van vogelroepen.

Het geluid van de Goudvink komt wat minder nasaal en minder levendig over dan dat van de Noordse Goudvinken die door diverse waarnemers bij Denekamp werden waargenomen. Foto: Jaap Visser.

een Bijeneter door de lucht schieten om daarna weer in de top van een heel hoge boom te gaan zitten. Gelijk daarna deed de vogel nog een keer hetzelfde'.

Steven Wytema uit Wageningen schrijft: 'Hier in Wageningen heb ik ze het ook regelmatig zien doen. Wij dachten eerst nog dat het kwam doordat de rij Lijsterbessen zwaar 'bewaakt' werd door een territoriale Grote Lijster, maar later deden ze het ook vanuit de Lijsterbessen, die nog steeds rijkelijk gevuld zijn. Inderdaad is het een soort vliegenvangergedrag, wellicht behorend bij oostelijke vogels?'

Harm Niessen uit Bergen (N.-H.) schrijft: 'De groep Pestvogels die een paar weken geleden in Castricum zat, was bij prachtig helder en windstil weer ook een groot deel van de tijd insecten aan het vangen. Zoals Kees Roselaar toen opmerkte, is dat heel gewoon. Wij zien ze dan wel bessen eten, maar het grootste deel van het jaar zijn die er niet. 's Zomers zijn het echte insectenjagers. De manier waarop ze het doen doet mij trouwens veel meer denken aan de jachtmethode van Bijeneters. Dezelfde snelle vleugelslag, afgewisseld met glijvluchten. Ze aten behalve muggen en voor mij onzichtbare insecten ook wel degelijk af en toe een bij!'

Leon Boon wijst ons op de website: <http://home.hetnet.nl/adrivankooten/31Pestvogel.html>. Dit is een website die informatie geeft over kooivogels. Hier staat: 'In gevangenschap kunnen we het volgende voedsel aan de Pestvogel verstrekken:

- goed insectenvoer, aangevuld met levende insecten zoals muggenlarven, meelwormen en maden; universeelvoer; krenten en rozijnen; fruit (appel, peer, druiven, banaan, etcetera);
- bessen (van onder andere Lijsterbes, Meidoorn, Vuurdoorn, Cotoneaster, maar ook rozenbottels);
- groenvoer (sla, andijvie, witlof, vogelmuur, etcetera)'.

Als in Nederland de tijd van mogelijke pestvogelwaarnemingen is aangebroken, concentreren veel vogelaars zich vooral op besdragende bomen en struiken, maar 's zomers zijn deze vogels echte insectenjagers. Foto: Wim Smeets.

Rolf de By heeft het gedrag ook gezien en zijn theorie zet hij er bij: 'Sinds enkele weken bevindt zich een bijzonder grote groep Pestvogels in Enschede. In het begin was de groep bijna 170 exemplaren groot, later liep het aantal terug tot circa honderd exemplaren. De vogels worden eigenlijk niet vaak laag in bomen gezien en de karakteristieke kiekjes van weinig schuwe vogels in een Gelderse Roos zijn hier in Enschede ditmaal (nog) niet gemaakt. De vogels vertonen een soort los groepsverband. Regelmatig maken kleinere groepjes van vijf tot acht vogels vluchtjes tot enkele honderden meters afstand. Ze komen meestal binnen de twintig minuten weer terug. Door velen is waargenomen dat de vogels, soms enkele tientallen tegelijk, op insectenjacht zijn. Dat gedrag deed mij denken aan Spreeuwen en ook aan Kokmeeuwen, zoals die achter vliegende mierenwolken aangaan in de nazomer. Ik heb dit gedrag nooit bij de enkelingen of kleine groepjes Pestvogels gezien hier in Nederland en ook niet bij de veel grotere wintergroepen in Noorwegen of Zweden. Maar ja, daar lag dan altijd wel een dik pak sneeuw bij diverse graden onder nul en er waren vermoedelijk geen vliegende insecten voorhanden. Wellicht gaan de Pestvogels er eerder toe over als de groep groot genoeg is: geringere kans op predatie wellicht of misschien vergt het 'vliegenvangen' wel een groeps grootte voordat het effectief is. Maar dan moeten er natuurlijk wel insecten zijn'.

De roep van de Noordse Goudvink

De roep van de Noordse Goudvink roept veel discussie op bij diverse waarnemers. Zij reageren via e-mails. Wie de roep van vogels van Shetland wil horen kan terecht op: <http://www.pennington.charitydays.co.uk/latestbirds.htm>. Het betreft hier de 'trumpet'- of 'toot'-roep. Lijkt het

geluid op dat van een Zebravink?
 Luister ook eens via: <http://www.vwgoriolus.nl>. Het betreft hier de roep van een zestal vogels, vrouwtjes, die mogelijk behoren tot een oostelijke populatie. Een soort dialect?

Harm Meek uit Denekamp schrijft: 'Op 3 december 2004 zag ik ook een groepje (ten minste vijf) van deze Goudvinken in het landgoed Singraven bij Denekamp. Hun geluid is opvallend afwijkend van wat ik normaal hoor van Goudvinken. In het gebied zelf zitten het hele jaar ook gewone Goudvinken. Het geluid komt iets nasaler en tegelijk wat levendiger over. Ik heb geen geluidsopnamen gemaakt'.

Loch Ness

Zelfs in de tijd van internet blijft het monster van Loch Ness de gemoederen bezighouden. Wie zichzelf wil overtuigen kan naar: <http://www.forteanzoology.com/lochness/> en zien hoe het mysterie ondanks de verrassende beelden kan blijven bestaan. Er is altijd weer een spelbreker die er een IJsduiker in ziet, of Brilduikers of een Boterbuik. Jammer.

Glasschermen

Wie meer wil weten over de glasschermen langs de Hoge Snelheidslijn kan terecht op: <http://westbrabantsevwg.nl/>

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren:

■ P.C. Meijer, Mossel 16,
 1775 JB Middenmeer.
 Telefoon: (0227) 50 35 59, e-mail: meijerpc@quicknet.nl.
 Mijn website vindt u op: <http://members.tripod.com/pcmeijer/index.html>.
 Via de link *het Vogeljaar* surft u naar de startpagina van De Digitale Snelweg, websites van vogelaars en vogelorganisaties. De links uit de afgelopen afleveringen vindt u er ook.